

מחווין למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
פרק ראשון: טקסט טיעון – "מה בין כתיבה לילדים לכתיבה למבוגרים?"			
1	ר"ב הבנה (פרשנות והיסק)	התלמידים נדרשים להבין את המטרה העיקרית של הטקסט. 2 = התשובה הנכונה: (2) להציג את עמדתו בנושא ספרות לילדים. 0 = כל תשובה אחרת	2, 0
2	פתוח איתור מידע	התלמידים נדרשים לאתר את הקטע הרלוונטי בטקסט (שורות 17–19), ולזהות מבין כל התיאורים שבקטע פעולות אקטיביות – פיזיות או מנטליות, שביצע הכותב (לא פסיביות). 2 = תשובה שכתובות בה שתי פעולות אקטיביות שונות שאפלפלד נאלץ לעשות, מבין הפעולות הכתובות להלן. הפעולה יכולה להיכתב כפועל או כשם פועל או כשם פעולה, וכמו כן כציטוט מהטקסט או בלשון התלמיד: - לדחוק בתור/לעמוד בתור (כדי לקבל קצת מרק). - לחפש גזרי עצים/לאסוף גזרי עצים (כדי לחמם את החדר). - להסתכן. (להסתכן) ולגנוב. - ללמוד להסתכל ומתי לברוח. - ללמוד/להבין מי טוב ומי רע. הערה: הפעולות הכתובות בשורה 13, שנעשו במחנה ולא בגטו, ייחשבו תשובות נכונות: - להתגבר על החולשה. - לברוח ליער. 1 = תשובה שכתובה בה פעולה אחת מבין הפעולות שלעיל. 0 = כל תשובה אחרת, לרבות פעולות הכתובות בשורות 55–56, המתארות פעולת שעשו ילדים בגטו, ולא בהכרח עשה אותן אפלפלד, לדוגמה: - אלבאד בפך וכדי אפיא מלס אסא. (זו פעולה שעשו ילדים בגטו ולא כתוב שאפלפלד היה שותף לה). - כסיכנא לזמא כדי אלנא גפואי אדמא. (זו פעולה שעשו ילדים בגטו ולא כתוב שאפלפלד היה שותף לה). - אפיסרד מאביל. (זו אינה פעולה אקטיבית שעשה אפלפלד). - אפישאר אבד. (זו אינה פעולה אקטיבית שעשה אפלפלד).	2–0

מחווין למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
2 (המשך)	פתוח איתור מידע	- אשמוי על קצמו. (תשובה כללית, שאין בה ציון של פעולה מפורשת). - אם שלש פאבולרים. (אין בתשובה ציון של פעולה מפורשת). - אפיין. (תשובה סתמית, שחסרה בה השלמה). - אפסל קצמו אולא. (הפעולה הכתובה בטקסט היא לדחוק בתור כדי לקבל אוכל ולא לחפש לעצמו אוכל). - אחמם אג פחדר. (הוא לא נאלץ לחמם את החדר אלא לחפש גזרי עצים). - אכלא מפליר אכד. (פרט מידע זה אינו כתוב בטקסט).	
3	ר"ב הבנה (פרשנות והיסק)	התלמידים נדרשים לאתר את הקטע הרלוונטי בטקסט (שורות 6-26), ולזהות את טענת הכותב, המסתמכת על התיאורים המוצגים בקטע. 2 = התשובה הנכונה: (3) ילדים מסוגלים להבין את עובדות החיים. 0 = כל תשובה אחרת	2, 0
4	סגור איתור מידע	התלמידים נדרשים להבין שכל הכתוב בשורות הנתונות נוגע לספרות טובה, ולאחר מאפיינים של ספרות טובה בשורות אלה. 3 = סימון שלושת המאפיינים האלה: (3) מתבוננת ביחיד (5) מקרבת אל החיים (7) מדברת על בני אדם 1 = סימון שני מאפיינים בלבד מבין המאפיינים הנ"ל. 0 = כל תשובה אחרת	3, 1, 0
5	ר"ב לשון	התלמידים נדרשים להבין את משמעות המילה לעטר הכתובה בטקסט, ולזהות מילה נרדפת לה. 3 = התשובה הנכונה: (4) לקשט 0 = כל תשובה אחרת	3, 0

מחווין למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
6	ר"ב איתור מידע	התלמידים נדרשים למצוא את הקטע הרלוונטי בטקסט (שורות 32–36), ולאחר בו אמירה בנוגע למשותף לשני המושגים שבקטע. 2 = התשובה הנכונה: (1) שתיהן מעבירות חוויה אישית. 0 = כל תשובה אחרת	2, 0
7	ר"ב הערכה ושיקוף	התלמידים נדרשים לזהות את נימת הדברים על סמך השורות הנתונות בטקסט (דגש על ביטויים כמו "חינוכיים להכעיס", "מתחנפים", "מחטיא את המטרה", "צחוק רועם וסתמי"). 3 = התשובה הנכונה: (3) נימה ביקורתית 0 = כל תשובה אחרת	3, 0
8א	ר"ב הבנה (פרשנות והיסק)	התלמידים נדרשים להבין את הטענה המרכזית בטקסט. 3 = התשובה הנכונה: (2) ספרות ילדים צריכה להציג את המציאות כפי שהיא. 0 = כל תשובה אחרת	3, 0

מחווין למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
28	פתוח הבנה (פרשנות והיסק)	התלמידים נדרשים להבין קשר לוגי נתון (טענה והסתייגות), לזהות את ההסתייגות המובעת בטקסט ולכתוב אותה. הערה: יש לבדוק את סעיף ב בלי קשר לתשובה שנבחרה בסעיף א. 2 = תשובה העוסקת בכך ש(בספרות ילדים) יש לשים גבולות בהצגת המציאות / שיש להימנע מהצגת דברים מפחידים וזוועות, או תשובה העוסקת בכך שיש להציג את הקורבנות כבני אדם (בצלם ובדמות), לדוגמה: - ספרות ילדים צריכה לפזיג את המציאות כמו שהיא אבל לא לשקף אירועים אלא כפי שהם נראים. - אסור לפחד. - צריך לספר את המציאות כפי שהיא, אבל לפזיג צריך לצנזר ויש דברים שלא חובה לספר בהם לא לפחד. - גם כשמציגים את המציאות אירועים יש לשים צנזורה על דברים שאינם נורמליים. - אסור לפחד מהאלימות. - "די ארמא בלא פירט מאימ." - "אבל לא על מחנה המוות." - שצריך גם אדגמה לא לספר אירועים. - הכול במידה. - אבל בצורה קצת יותר חדינה. - יש לספר עליהם כבני אדם בצלם ובדמות. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - אולי הם פחיים, יש בהם כוח אבל יש בהם יופי. - אולי יש דמיון מופלג יותר משל המבוגר. (שתי התשובות אינן תיאור ההסתייגות אלא הסיבה להסתייגות).	2, 0
9	ר"ב הבנה (פרשנות והיסק)	התלמידים נדרשים להבין שמטרת הכותב בהבאת חלק מהטקסט (סיפורי התנ"ך) היא לבסס את טענתו המרכזית בעזרת דוגמה. 2 = התשובה הנכונה: (4) כדי להראות שילדים נחשפו מאז ומתמיד לסיפורים מורכבים. 0 = כל תשובה אחרת	2, 0

מחונן למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
10	פתוח איתור מידע	התלמידים נדרשים לאתר את הקטע הרלוונטי בטקסט (שורה 65), שבו מתוארת הגישה הכללית בארץ לנושא השואה. 2 = תשובה העוסקת בגישה הכללית של רתיעה (מהעיסוק בשואה). התשובה צריכה לעסוק בתחושת הרתיעה/בפחד/בהסתייגות מעיסוק בשואה, לדוגמה: - במשך השנים טאפחה בארץ כביאדעין ובלא יודעין, גילף מן פלאה. - טיפחו בארץ גילף מהפלאה. - גילף/פחד/חשש - פחדו/אפגסו פלאה. - חששו/לגלג/פחדו/לגלג. - פסגילג. או תשובה העוסקת בדרך שבה באה לידי ביטוי הרתיעה מהעיסוק בשואה, לדוגמה: - פלישה פייגה שלא אספר יאגר מידע פלאה. - לא נגל פלאה בנאלי. - נאנחל מלפסוק פלאה. - לא דיבול פלאה. - אפגוק. 1 = אחת האפשרויות האלה: • תשובה העוסקת בגישה של הרתיעה מהשואה, אבל היא נוגעת לילדים בלבד, לדוגמה: - פלישה פייגה שילדעם לא מספרים מה שקרפ פלאה. • תשובה העוסקת ברתיעה מהספרים של אפלפלד על השואה, ואינה עוסקת בגישה הכללית לשואה, לדוגמה: - אפאפד כאג פלאה. אני פאחדג/נלגלג בספרים שוא. - פקואים פאחדים אקלא ספרים ש אפאפד שכאג פלאה. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - יש אספר פלאה, פלאה פלאה, אפא לא פלאה מנאג פאול. - קפא/א פפיק פאיום פפא ש פפיסטאופ פפאדיג. (התשובה אינה מצביעה על גישה כללית, אלא מסבירה את הסיבה לרתיעה).	2-0

מחון למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
11	פתוח הערכה ושיקוף	התלמידים נדרשים להעריך אם יש בטקסט תשובה לשאלה שבכותרת על ידי זיהוי הטענות של הכותב והבנתן, לנקוט עמדה בנושא ולנמק אותה בעזרת עובדות מהטקסט. 3 = תשובה שיש בה קביעה חיובית או שלילית ונימוק התומך בקביעה זו ומתבסס על תוכן הטקסט ולא על אמירות כלליות. בתשובה חיובית הנימוק צריך לציין נקודת דמיון אחת ונקודת שוני אחת בין כתיבה לילדים ובין כתיבה למבוגרים. בתשובה שלילית הנימוק צריך לציין שלשאלה בכותרת אין תשובה מלאה בטקסט או שהמענה לשאלה אינו חד-משמעי. דוגמאות לתשובות חיוביות: - אפואלד חנה חל השאלה שבכותרת, פאא אאמר שלם ספואל אידים אלא ספואל אמבאליים אפואלד חאווה, אבא אידים אי אפואלד אספר פכאל. אא צריך אספר אפא צאולא. (הנימוק עוסק בדומה ובשונה ומתבסס על תוכן הטקסט.) - אפואלד חנה חל השאלה פאאא מציע בכותרת, פאא אאמר שידים צריכים אדלח מפ שאאמרים אמבאליים חל מלך צנזור. (הנימוק עוסק בדומה ובשונה ומתבסס על תוכן הטקסט.) דוגמאות לתשובות שליליות: - אא, כי בטקסט אא כגא חל כא פפאדאים בין כגיבה אידים אבין כגיבה אמבאליים. רק כגא שלשניים צריך אפואלד חאווה דרך פפואלד אלא אידים אא צריך אספר צאולא. (הנימוק עוסק בכך שלשאלה בכותרת אין תשובה מלאה ומתבסס על תוכן הטקסט.) - אא, פאא אא חנה כי אין גשופה חד-משמעית, חל אמבאליים אלא אידים צריך אפואלד מצאאל, מצא אחד יש אפואלד אא פואלד אמצאאל חל אא פואא כאאבא אא מרה, אא מצא שני אין אפואלד אידים אלא חל. (הנימוק עוסק בכך שבטקסט אין מענה חד-משמעי לשאלה שבכותרת ומתבסס על תוכן הטקסט.)	0, 2, 3

מחווין למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
11 (המשך)	פתוח הערכה ושיקוף	2 = תשובה שיש בה קביעה חיובית. בתשובה כלולה רק נקודת דמיון בין כתיבה לילדים ובין כתיבה למבוגרים או רק נקודת שוני ביניהן, והנימוק מתבסס על תוכן הטקסט, לדוגמה: - כן כי הוא אומר שלא צריך לפזיץ ילדים אלא כל הילדים שמראים אמבולרים. (הנימוק עוסק רק בשונה ומתבסס על תוכן הטקסט). - כן, אין הבדל בין כתיבה לילדים לכתיבה אמבולרים, כגם שאפשר לספר לילדים כאלו, הן הסיפור אמבולרים והן לילדים צריך לפזיץ חלילה. (הנימוק עוסק רק בדומה ומתבסס על תוכן הטקסט). - אפילו צ'ונה חץ השאלה שבכאן, הוא אומר שספרה סופר לילדים ואמבולרים מתייבש משהו פנימי, משהו אישי, ולא דבר כאלו אלא סגנון. אבל הוא ספרה ילדים אינה מתייבש חלילה אלא כולל היא בידור לשם בידור. (הנימוק עוסק בדומה ובשונה, אך הנימוק לשונה אינו מתבסס על טענותיו של אפולד בנוגע להבדל בין ספרות לילדים ובין ספרות למבוגרים). 0 = כל תשובה אחרת, לרבות תשובה שיש בה רק נקיטת עמדה ללא הנמקה או שיש בה רק אמירה כללית או שיש בה סתירה בין העמדה ובין הנימוק או שהנימוק אינו מתבסס על הטקסט, לדוגמה: - לא, הוא לא צ'ונה כי אין התייחסות מקיפה לכל הנאשאים המאפיינים כתיבה לילדים (בתשובה יש אמירה כללית והנימוק אינו מתבסס על הטקסט). - לא, כי הוא אומר לילדים אפשר לספר כאלו. (בתשובה חסרה השוואה בין ספרות ילדים ובין ספרות מבוגרים). - לא, כי הוא כגם שלם ספרה אמבולרים וגם ספרה לילדים צריכה לפזיץ חלילה. (בתשובה יש רק ציון הדומה בין ספרות ילדים ובין ספרות מבוגרים, ואין התאמה בין הנימוק ובין עמדת התלמיד). - כן אפילו צ'ונה חץ השאלה שהוא מציג בכאן, מפני שהוא נאן דלמאלה ודלמאלה אישי חץ מה צריך לספר ואיך. (התשובה אינה עוסקת בדומה ובשונה בין כתיבה לילדים ובין כתיבה למבוגרים). - כן כי הוא מדבר חץ ההבדל בין כתיבה סיפורי לילדים לכתיבה סיפורי מבוגרים. (התשובה היא חזרה על הכתוב בשאלה).	

מחון למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
12א	פתוח לשון	התלמידים נדרשים לזהות גוף ראשון בפועל או בשם או בכינוי הגוף הפרוד.	2-0
		2 = תשובה שכתובות בה שלוש מילים מבין ארבע המילים האלה (ללא תוספות): - ברצוני - ילדתי - אומר - (ש)אני (עומד) 1 = תשובה שכתובות בה שתי מילים מבין ארבע המילים הכתובות לעיל. 0 = כל תשובה אחרת, לרבות תשובה שכתובות בה פחות משתי מילים מבין ארבע המילים הכתובות לעיל.	
12ב	סגור הערכה ושיקוף	התלמידים נדרשים להציג ידע לשוני מטה-טקסטואלי ולהבין את הסיבות לשימוש בגוף ראשון בִּהֶקְשֶׁר נתון.	3, 1, 0
		3 = סימון שתי התשובות האלה: (1) כי הסופר מציג את דעתו. (3) כי הסופר משלב סיפור אישי. 1 = סימון תשובה אחת מבין התשובות הנ"ל. 0 = כל תשובה אחרת	
13	ר"ב הערכה ושיקוף	התלמידים נדרשים להציג ידע לשוני מטה-טקסטואלי ולהבין את הסיבה לשימוש בפועל סביל כאמצעי רטורי.	2, 0
		2 = התשובה הנכונה: (4) הסופר רצה להבליט את הפעולה ולא את עושה הפעולה. 0 = כל תשובה אחרת.	

מחונן למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
14	פתוח לשון	ידע קודם נדרש – תפקידי הנקודתיים התלמידים נדרשים להבין את תפקיד הנקודתיים בִּהְקֶשֶׁר נתון. 3 = תשובה שכתוב בה שהנקודתיים מציינות פירוט, לדוגמה: - פירט - פירוט - אפרט על דברים שראו - אפרט רשימה של דברים - דאגמא - אפרט דאגמא, אפרט שפלא ראו. (הכוונה היא פירוט על ידי דוגמאות). 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - פרחב - פירט אפלא (תוספת שגויה). - גילוי פאראל שראו - אפדיל קבוצה של דברים שראו - אפסביר דברים שראו - אפציל מה פלא ראו בלטה - ניומק - אפמחיל - דאגמה (המילה "דוגמה" כתובה בלשון יחיד ולכן אינה מציינת פירוט). - פסביר.	3, 0

מחווין למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
פרק שני: הבעה בכתב – כתיבת טיעון			
15	פתוח הבעה בכתב	התלמידים נדרשים להציג שליטה בכתיבת טקסט טיעון למטרת שכנוע. אלה ממדי ההערכה של המשימה בהבעה בכתב: תוכן ומבנה; תקשורתיות; מבע ותקינות שימו לב! דרגות ביניים להערכה אינן כתובות במחווין. אפשר לתת ניקוד חלקי בטווח הנקודות שבכל סעיף לפי שיקול הדעת של המעריך/המעריכה. יש לתת ציון 0 בכל הממדים (תוכן ומבנה; תקשורתיות; מבע ותקינות) במקרים האלה: - החיבור אינו בסוגה הנדרשת. - רוב החיבור עוסק בנושא אחר. - יש בחיבור 30 מילים או פחות.	
	תוכן ומבנה	פתיח – כתיבת פתיח או משפט המציין את הנושא / המכניס את הקוראים לנושא: חשיפת ילדים לנושאים סבוכים וכאובים במסגרת פעילויות שונות בבית הספר ובבית. הערה: ציטוט של דברי אפלפלד המובאים בגריין הכתיבה, ייחשב פתיח נכון.	1, 0
		נקיטת עמדה – נקיטת עמדה ברורה בנוגע לשאלה אם נכון או לא נכון לחשוף ילדים לנושאים סבוכים וכאובים במסגרת פעילויות שונות בבית הספר ובבית.	1, 0
		2 = כתיבת שני נימוקים לפחות, אמינים (הגיוניים), רלוונטיים ותומכים בעמדה המוצגת. <u>דוגמאות לנימוקים בעד:</u> - משום שהחשוב שהילדים יגמלאו לא פאציאל לא אם פיא כלאבא, כי חשוב לפכין אלא גלאמידים לחיים. - חשוב שילמדו לא דמאולא ואילוילאם שאינא יודלאם לאיפא לא אם פא קלים. - ילדים מגלנייניא במא שקארפ מסביבא לאין טלאם אפסגרי מאפ. - אם גלאמידים ייחשפו לקליים של אחריא, אלאים פא יוכלו אלאזר אפלאר בלאו. - חשוב אלאוא לא פשלאא כי זפא פרק חשוב בגלאולא לא ישראל.	2-0

מחווין למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
15 (המשך)	תוכן ומבנה	דוגמאות לנימוקים נגד: - יודים רגילים יאגרו ולא צריך להשאיר אלא רק קטנים לדואים. - אלגים בחיים יש מספיק קושי ואין צורך אפלטון על יודים קטנים נוספים. - בארצנו יש בחיי היומיום לא מעט מאחמאק וקטנים אחרים, ולכן אין צורך להפסיק קטנים. - לם ביג ספר וגם פביג צריכים אפילו מקום מלא, לא לזבזב, שמה לזכור פאזים ולכן אין צורך להשאיר אנאלסאים כאלבאים. 1 = כתיבת נימוק אחד אמין (הגיוני), רלוונטי ותומך בעמדה המוצגת. 0 = כל תשובה אחרת	
6-0	ביסוס והסבר	אמינים (הגיוניים) ורלוונטיים לשני נימוקים לפחות באחת הדרכים האלה: א. ראיה – נתונים/ציטוט מהמאמר ב. הסבר – סיפור אישי/תיאור תחושות או תופעות/דוגמה/פירוט שימו לב! אפשר לכלול בתשובה הצעות והמלצות, אך הן אינן תחליף לביסוס הנימוקים.	
1, 0	סגיר	כתיבת משפט או יותר הנובעים מהטקסט וסוגרים אותו, כגון חזרה, המלצה, מסקנה, שאלה, הצעה, פנייה לקורא.	
2-0	לכידות	כתיבה באופן לוגי וברור. הנושא המרכזי ברור, בולט ושזור כחוט השני לאורך הטקסט. קיים קשר הדוק בין הרעיונות שבטקסט.	
2-0	קישוריות	שימוש במילות קישור, במקדמי ארגון ובמאזכרים הולמים, מגוונים ותקינים.	
2-0	תקשורתיות	כתיבת טקסט עצמאי שאינו מהוקשר, כלומר טקסט שיש בו כל המידע הדרוש לנמענים כדי להבין במה דברים אמורים.	
3-0	מבט ותקינות	משלב ואוצר מילים – התאמת משלב הלשון לטקסט של הבעת דעה ושימוש באוצר מילים רחב ומגוון.	
5-0	תקינות דקדוקית	הקפדה על התאם דקדוקי במין, במספר, ביידוע בין הנושא לנשוא, בין שם לתוארו ובצירופי סמיכות, כולל התאם תקני בשם המספר. שימוש תקני במילות יחס, שימוש בסימני פיסוק הולמים ומבנה משפט תקני. כתיב נכון (אין צורך להקפיד על כללי הכתיב המלא והחסר). אין להוריד יותר מ-2 נקודות על שגיאות כתיב, ואין להוריד נקודות על שגיאת כתיב אחת.	

מחווין למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
פרק שלישי: טקסט מידע – "עדיין לא נפרדים מהנייר: ספרים דיגיטליים בישראל 2015"			
16	ר"ב הבנה (פרשנות והיסק)	התלמידים נדרשים להבין את אחת המסקנות העולות מהדוח, ולפיה לפרש את הכותרת.	3, 0
		3 = התשובה הנכונה: (4) אנשים ממשיכים לקרוא ספרים מודפסים על נייר. 0 = כל תשובה אחרת	
17א	ר"ב לשון	ידע קודם נדרש – הכרת חלקי הדיבור	2, 0
		התלמידים נדרשים לזהות חלקי דיבור שונים במשפט נתון. 2 = התשובה הנכונה: (1) פועל. 0 = כל תשובה אחרת	
17ב	פתוח לשון	ידע קודם נדרש – צירופי סמיכות	2-0
		התלמידים נדרשים לזהות צירופי סמיכות במשפט נתון, ולהבחין בין צירוף סמיכות ובין צירוף שם ושם תואר. 2 = העתקה של שני הצירופים האלה: • תעשיית (ה)ספרים • ראשית המאה (ה')21 1 = העתקה של אחד הצירופים הכתובים לעיל או העתקה של אחד הצירופים שלעיל וצירוף אחד שגוי. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: – גליליית הספרים בלולא – מאלס ראליי פאלא – בלגי נפרד – פאלא פ-1 – הספר דיגיטלי – ספר דיגיטלי	
18	ר"ב הערכה ושיקוף	ידע קודם נדרש – ידע מטה-טקסטואלי: תפקידי הערות השוליים	2, 0
		התלמידים נדרשים לזהות את התפקיד של הערת השוליים הנתונה, מבין התפקידים של הערות השוליים. 2 = התשובה הנכונה: (3) להרחיב מידע על אירוע או על דמות שהוזכרו בטקסט. 0 = כל תשובה אחרת	

מחון למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
19	פתוח איתור מידע	התלמידים נדרשים לאתר את הקטע הרלוונטי בטקסט (שורות 6–15), לזהות את האירוע או את הפעולה המתאימים לכל ציין זמן ולארגן אותם מחדש בטבלה. הערות: א. בכל אחת מהתשובות יש לציין אירוע או פעולה המביעים ראשוניות. ב. הציון הכולל לשאלה 19 הוא סכום הנקודות של הסעיפים 19.1–19.4.	
		1. 1 = תשובה העוסקת ב(ניסיונות ל) פיתוח ספר אלקטרוני, לדוגמה: – נָשָׁא בָּלֹאָם נִיסְיוֹנָאָה חֲלֹצִיִּים אֶפִּיגֶאָ סִפֵּר בָּלָא מֵאֶפִּינִיִּים אֶלֶקְטְרוֹנִיִּים. – נִיסְיוֹנָאָה חֲלֹצִיִּים אֶפִּיגֶאָ סִפֵּר שְׁאִינָא מֵאֶדְפֶּס חָלָא נִיִּי. – נִיסָא אֶפִּיגֶאָ סִפֵּר אֶלֶקְטְרוֹנִי. – פִּיגֶאָ סִפֵּר אֶלֶקְטְרוֹנִי. – (בפועל "פיתוח" מובעת ראשוניות). 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: – סִפֵּר אֶלֶקְטְרוֹנִי – (חסר ציון של אירוע או פעולה המביעים ראשוניות). – פֵּאֶלֶקְטְרוֹנִיִּים – פִּיגֶאָ חָלָא פִּינִיסְיוֹנָאָה – (בשתי התשובות שלעיל יש ביטוי של ראשוניות, אך חסר ציון של אירוע או של פעולה).	1, 0
		2. 1 = תשובה העוסקת בהקמת "פרויקט גוטנברג" / בתחילת השימור של יצירות מופת, לדוגמה: – פֵּאֶקָם "פֵּרִיִּיקְט גֹּטֶנְבֵּרְגֵּל". – פֵּאֶלָא אֶלְמֵר בֵּאֶלְפֵּן דִּילִיטֵאִי בִּלְיִיקֵר יִצִּיִּילָא מֵאֶפִּיגֶאָ. הערה: תתקבל גם התשובה "פרויקט גוטנברג" על אף שחסר שם הפעולה (הקמה, בנייה). הכוונה בהקשר הנתון ברורה ומהתשובה משתמע ציון של אירוע קונקרטי. 0 = כל תשובה אחרת, לרבות תשובה שיש בה העתקה גורפת, לדוגמה: – "פֵּדְחִיפֶּה פֵּחֶלְסֶאָה בִּילֵּאָר אֶקִידָאָם טֶכְנֹלֹאֲגִיָּאָ פֵּפֶצֶה אֶקִיָּאָה חֶדְשִׁנִּיָּאָ נִיגֶאָה חָלָא פֵּקֶמֶאָ שֶׁל "פֵּרִיִּיקְט גֹּטֶנְבֵּרְגֵּל" בִּשְׁנָה 1941 אֶשֶׁר נִלְכַּד אֶלְמֵר בֵּאֶלְפֵּן דִּילִיטֵאִי בִּלְיִיקֵר יִצִּיִּילָא מֵאֶפִּיגֶאָ."	1, 0

מחווין למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
19 (המשך)	פתוח איתור מידע	3. 1 = תשובה העוסקת בכך שהחלו להפיק גרסאות דיגיטליות של ספרים (בעיקר על גבי תקליטורים), לדוגמה: - פאול בופסקר לרסאל דיליטליל של ספרים. - פסיקו לרסאל דיליטליל של ספרים על גבי גאליטליל. (בהקשר הנתון אפשר להבין שבמילה "הפיקו" הכוונה היא שעשו זאת לראשונה). 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - לרסאל דיליטליל של ספרים (חסר ציון של אירוע או של פעולה המביעים ראשוניות). - ספרים על גבי גאליטליל (חסר ציון של אירוע או של פעולה המביעים ראשוניות).	1, 0
		4. 1 = תשובה העוסקת בהשקת "קינדל" (על ידי חברת אמזון) / בהשקת מכשיר לקריאת ספרים דיגיטליים, לדוגמה: - אמזון פליקס אל "קינדל". - אמזון פליקס מכשיר לקריאת ספרים דיגיטליים. - פולק מכשיר לקריאת ספרים דיגיטליים. - יזא "קינדל" על ידי חברת "אמזון". 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - קינדל של אמזון (חסר ציון של אירוע או של פעולה המביעים ראשוניות). - מכשיר לקריאת ספרים דיגיטליים (חסר ציון של אירוע או של פעולה המביעים ראשוניות). - חברת אמזון פליקס מכשיר. (ציון האירוע אינו מדויק).	1, 0

מחווין למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
20	פתוח הבנה (פרשנות והיסק)	התלמידים נדרשים ל"חשיבה הפוכה": לשחזר את התהליך שבעזרתו הגיעו לתוצאות הסקר המוצגות בשורות הנתונות, ולנסח שאלות שהתשובות שלהן הן הבסיס לתוצאות הסקר. 3 = תשובה שיש בה שלוש שאלות שונות מהקטגוריות המפורטות למטה. בקטגוריות "מין", "השכלה", "דת/לאום", "העדפות קריאה", "רכישת ספרים בעתיד" ו"פתיחות לספרים דיגיטליים" יש לשאול שאלה אחת בכל קטגוריה (שאלות שונות בכל אחת מהקטגוריות האלה חופפות זו לזו מבחינת המשמעות שלהן). בקטגוריות "קריאת ספרים" ו"מספר הספרים שקראו" אפשר לכתוב כמה שאלות באותה קטגוריה (שאלות שונות בכל אחת מהקטגוריות האלה אינן בהכרח חופפות זו לזו). • <u>מין</u>, לדוגמה: - מה המין שלך? - מין: - אלה בן אלה ב? - זכר אלה נקבה? • <u>השכלה</u>, לדוגמה: - מה השכלה שלך? - השכלה: - כמה שנים למד? • <u>לאום</u>, לדוגמה: - האם אלה ישראלי? • <u>קריאת ספרים</u>, לדוגמה: - האם אלה קראו ספרים? - האם אלה קראו ספרים על נויר? - האם אלה קראו ספרים אלקטרוניים? • <u>מספר הספרים שקראו</u>, לדוגמה: - כמה ספרים קראו השנה? - כמה ספרים מודפסים קראו? - כמה ספרים דיגיטליים קראו? • <u>העדפות קריאה</u>, לדוגמה: - מה אלה מעדיף לקרוא? / האם אלה מעדיף לקרוא ספר דיגיטלי או ספר מודפס?	3-0

מחווין למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
20 (המשך)	פתוח הבנה (פרשנות והיסק)	- רכישת ספרים בעתיד, לדוגמה: - האם גרמל בשנה הקלפה ספר דיגליטאי? - פתיחות לספרים דיגיטליים, לדוגמה: - האם הייג מוכן אל פגמ אפגסמ בקריאמ ספר דיגליטאי? - למה אגמ מלמל פגממל גבמלמ ימל, למסר הממלמס אל למסר פדיגליטאי? הערות: א. תתקבל שאלה המנוסחת בגוף שלישי, לדוגמה: - האם המ מלדיפמ אקמלמ ספרמ ממלמסמ? ב. תתקבל שאלה המנוסחת בדיבור עקיף, לדוגמה: - למלל אם המ מלדיפמ ספרמ דיגליטמ. ג. תתקבל שאלה המנוסחת כהיגד המקובל בשאלונים, לדוגמה, - אני מלדיל אקמלמ ספרמ בממלמ. 2 = תשובה שיש בה שתי שאלות בקטגוריות שונות מבין הקטגוריות שצוינו לעיל. 1 = תשובה שיש בה שאלה אחת בקטגוריה אחת מבין הקטגוריות שצוינו לעיל. 0 = כל תשובה אחרת, לרבות כתיבה של שאלות המחקר או שאלות העוסקות בסקר אחר, לדוגמה: - מי מלדיל ספרמ דיגליטמ? (זו אחת משאלות המחקר ולא שאלה למשתתף בסקר.) - האם נלמ קמלמל ימל ספרמ מלממ? (זו אחת משאלות המחקר ולא שאלה למשתתף בסקר.) - ממלל אינמ מלדיפמ אל ממלמל למסר פדיגליטמ? (השאלה אינה עוסקת בנושא של הסקר הנדון.) - ממלל אלמ מלדיפמ אל ממלמל הממלמס? (השאלה אינה עוסקת בנושא של הסקר הנדון.) - אם אלמ מלדיפמ ספר דיגליטמ למל? (השאלה אינה עוסקת בנושא של הסקר הנדון.) - האם ממלמ מוכנמ לממלל אכמ? (לא ברור למה הכוונה ב"דרך אחרת").	

מחווין למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
21	ר"ב הבנה (פרשנות והיסק)	התלמידים נדרשים להבין את הטענה הכתובה בשורות הנתונות, את הנתונים המוצגים בשורות הנתונות, ולזהות את הקשר הלוגי שביניהם.	3, 0
		3 = התשובה הנכונה: (2) טענה והפרכה 0 = כל תשובה אחרת	
22א	פתוח איתור מידע	התלמידים נדרשים לאתר את השורות שבהן מוזכרים חסרונות הספר הדיגיטלי (שורות 38–41, 48–67), לזהות חסרונות הכתובים בצורה ישירה או כאלה הכתובים בצורה עקיפה (אי-קיום יתרון), ולכתוב שניים מהם.	2–0
		2 = כתיבת שני חסרונות של הספר הדיגיטלי מבין החסרונות האלה: - קשה להתמודד עם טכנולוגיה שאינה מוכרת. - אי אפשר להעביר את הספר הדיגיטלי לקוראים אחרים לאחר הקריאה. - אי אפשר להעביר את הספר הדיגיטלי בין מכשירים שונים / הפורמט של הספר הדיגיטלי אינו אחיד. - הספר הדיגיטלי אינו מתאים לקריאה בשבת (לכן אינו מתאים לכלל האוכלוסייה). - הספר הדיגיטלי אינו מעודד הקשבה לסיפור / האפקטים מסיחים את דעת הילדים מהסיפור. - קשה לזכור פרטים רבים בעלילת הספר הדיגיטלי בגלל האפקטים. - בספר הדיגיטלי חסרה התחושה המיוחדת שיש בספר מודפס. - לספר הדיגיטלי אין ריח. - הספר הדיגיטלי פחות זמין. - הספר הדיגיטלי פחות נוח לקריאה. הערה: החיסרון יכול להיות אי-קיום יתרון של הספר המודפס, אך נושא המשפט צריך להיות הספר הדיגיטלי. 1 = כתיבת אחד החסרונות של הספר הדיגיטלי מבין אלה הכתובים לעיל. 0 = כל תשובה אחרת, לרבות העתקה גורפת של פסקה שלמה מהטקסט או חלק ממנה.	

מחונן למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
22ב	פתוח הערכה ושיקוף	התלמידים נדרשים להבין מצבים הנתונים בשאלה, לאתר את השורות שבהן מוזכרים יתרונות הספר הדיגיטלי (שורות 59-67, 73-75), ולהתאים בין המצבים המתוארים בשאלה ובין היתרונות הכתובים בטקסט. הערות: א. היתרון צריך להיות רלוונטי למצב המתואר. ב. אין לכתוב אותו יתרון יותר מפעם אחת.	
		1. 2 = תשובה שכתוב בה אחד היתרונות האלה: • חיסכון במקום • חיסכון במשקל • (זמינות ו) נוחות 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - אין בלייב אקסול גלד אחד בלל פאחיר פנאך. (הדוגמה אינה רלוונטית למצב הנתון בשאלה).	2, 0
		2. 2 = תשובה שכתוב בה יתרון אחד הקשור לאיכות הסביבה או לחיסכון במקום, לדוגמה: - שמירה על איכות הסביבה - ידע לגבי אסביבה - כדאי להסיר במקום. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - חסכון כספי (יתרון זה אינו מוזכר בטקסט וגם כתוב בשאלה). - פחית כריגה של גלד. (יתרון זה אינו מוזכר בטקסט).	2, 0

מחווין למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
23	פתוח הערכה ושיקוף	התלמידים נדרשים לעמת מידע מטקסט נתון עם מידע מטקסט אחר, לנקוט עמדה בנושא ולבסס אותה על סמך הטקסט של אפלפלד. 3 = תשובה שיש בה עמדה מפורשת של התלמיד, ונימוק רלוונטי המתבסס על הטקסט של אפלפלד ותומך בעמדת התלמיד. תשובה שכתובה בה העמדה שבידור הוא חיסרון תעסוק בכך שספרות אינה בידור או שבידור רב מדי מחטיא את המטרה. תשובה שכתובה בה העמדה שבידור הוא יתרון תעסוק בכך שגם לבידור יש מקום. תשובה שכתובה בה העמדה שבידור הוא גם יתרון וגם חיסרון תעסוק בכך שמצד אחד בידור הוא חשוב ומצד אחר בידור רב מדי אינו טוב, לדוגמה: - אפולד יראא בזה חיסרון כי בשביל ספולא דא אומנא לא צורא בידור. - אפולד היה לאה בכך חיסרון, מכיוון שפלא אמר שפלי דלגא ספולא יודים טאבא צריכה ללרר מחשבה ולציג אר פאציאלא לא אפולד בידור סגמי. - אפולד היה לאה בזה יגרון כי פלא כלגב במפולדל שבידור פלא חלוב ואנחנא דקוקים אבידור. - אדלגא אפולד היה לאה יגרון כיוון שפלא גמ חולב שידים צריכים אפין בידור ולצחוק ולשמח אבא במינון. - אי אפולד אדלגא אמ אפולד היה לאה בזה יגרון אא חיסרון. פלא טאלין שבידור בכמולא גדולא מחטיא אר פאטרפ אר מצד שני פלא אמר שבידור פלא חלוב. - אפולד היה לאה בכך יגרון אגם חיסרון מכיוון שאם דא יגרי מדי בידור דא יכא לקחא אומנא לא טאבים. (בדוגמה האחרונה היתרון משתמע בגלל הביטוי "יותר מדי", כלומר אם זה לא יותר מדי, זה יתרון).	3, 0

מחווין למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
23 (המשך)	פתוח הערכה ושיקוף	0 = כל תשובה אחרת, לרבות כתיבת עמדה ללא נימוק או נימוק ללא עמדה, לדוגמה: - יגלן, כי ספר צריך לבדוק. (חוסר הבנה של העמדה של אפלפלד). - אפאלד היה מגייס לכאן חיסולן. (עמדה ללא נימוק). - אפאלד היה לאהב ככה חיסולן כי הספר דיגיטלי ולדאם אינן מלודד הקלבה אסיפול. (ההסבר אינו מתבסס על הטקסט של אפלפלד). - אפאלד טאן לספולג אינן בידול. (בתשובה חסרה הצגת עמדה). - אפאלד חולש לבידול גאל חלוב, אך בידול בכמולג גלולל מחטילא אל פמטרפ. (יש נימוק, אך בתשובה חסרה עמדת התלמיד בנוגע לעמדתו של אפלפלד).	
24	פתוח לשון	ידע קודם נדרש – תפקידי המירכאות התלמידים נדרשים להבין את תפקיד המירכאות בִּקְשֵׁר נתון, ולזהות בטקסט ביטויים אחרים שבהם למירכאות יש אותו תפקיד. 3 = תשובה שכתובים בה שניים מבין הביטויים או המילים האלה (המציינים שם או כינוי): - "המכון לחקר מדיה חדשים, חברה ופוליטיקה" - "אמזון" - "קינדל" - "מחשב נייד לכל ילד" - "עדיין לא נפרדים מהנייר: ספרים דיגיטליים בישראל 2015" - "הערות שוליים להיסטוריה" הערות: א. התשובה "ילידים דיגיטליים" תתקבל אף על פי שאינה מיטבית. ב. התשובה יכולה להיכתב עם מירכאות או בלעדיהן. 1 = תשובה שכתוב בה אחד הביטויים או אחת המילים שלעיל. 0 = כל תשובה אחרת	0, 1, 3

מחונן למבחן 31 בעברית לכיתה ח, נוסח ב, תשע"ח

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
25	פתוח איתור מידע	התלמידים נדרשים להבין שכדי למצוא שתי סיבות יש לאתר יתרונות של ספר הלימוד הדיגיטלי בקטע הרלוונטי (שורות 73-80), ולהסביר שניים מהם. 2 = תשובה שיש בה שתי סיבות הכתובות בטקסט מבין אלה: - משקל הספר הדיגיטלי נמוך ממשקל הספר המודפס / הקטנת משקל הילקוט. - קל/אפשר לעדכן ולשנות את הספר הדיגיטלי או קל/אפשר להתאים את הספר הדיגיטלי למציאות המשתנה ללא הרף. - מחירו של ספר הלימוד הדיגיטלי נמוך מזה של הספר המודפס. 1 = תשובה הכוללת את אחת הסיבות הכתובות לעיל. 0 = תשובה המנוסחת בהכללה ואינה נתמכת בהסבר, כגון "יתרון בריאותי" או "יתרון כלכלי", או כל תשובה אחרת, לדוגמה: – חסיכה כספית (זו לא הסיבה לפי משרד החינוך).	2-0
26	ר"ב לשון	התלמידים נדרשים לזהות יחסי משמעות בין מילים – ניגוד במקרה זה – ולזהות צמד מילים אחר שיש בו יחס משמעות של ניגוד. 3 = התשובה הנכונה: (3) סגור-פתוח. 0 = כל תשובה אחרת	3, 0